

Yhteisten linjausten tarve

T3 rantautui Suomeen vuonna 2010 Hyvä vastaanotto -hankkeen kautta Ruotsista ("Bra Mottagning"). Hyvä vastaanotto -hankkeen aikana T3-laskenta toteutettiin manuaalisena laskentana, mutta sittemmin osa potilastietojärjestelmistä kykenee laskemaan T3-luvun automaattisesti sähköisistä ajanvarauskirjatiedoista.

T3 kertoo kiireettömien vastaanottoaikojen tarjonnan tilanteesta, ja se auttaa tasapainottamaan vastaanottopalveluiden tarjontaa ja ennakoimaan kasvavaa vastaanottopalvelujen kysyntää.

Viimeisen vuosikymmenen aikana perusterveydenhuollon toimintaympäristö on vastaanottotoiminnan monipuolistumisen myötä muuttunut merkittävästi, ja se heijastuu myös T3-ajan laskemisen perusteisiin. Eri organisaatioissa on myös kehitetty alkuperäisestä ohjeesta poikkeavia ratkaisuja T3-laskentaan ja näin ollen syntyneet tiedot ei ole vertailukelpoista eri organisaatioiden välillä.

Vastaanottotoiminta on digitalisoitunut ja koronaepidemian aikana tapahtunut digiloikka on todennäköisesti muuttanut työtapoja pysyvästi. Terveyskeskuslääkärin työn painopiste on osin muuttunut itsenäisestä vastaanottotoiminnasta kohti moniammatillista tiimityötä, jossa lääkärin lääketieteellinen osaaminen kanavoituu konsultatiivisen roolin kautta osaksi potilaan hoitoa. Lisäksi monissa paikoissa on luovuttu tai ollaan luopumassa hoidon tarpeen arvioinnista ja siirrytty suoraan hoidon/palvelun toteutukseen ensikohtaamisen yhteydessä.

Jotta T3-lukua voisi käyttää organisaatioiden kesken vertaiskehittämisen tukena hoitoon pääsyn ja palveluiden saatavuuden kehittämistyössä, tarvitaan T3-laskennan ja määrittelyjen osalta kansallisesti yhtenäisiä linjauksia.

Kansallinen suositus T3-luvun mittaamisesta

1. *T3-luvun määritelmä*

T3-luvulla tarkoitetaan samassa toimintayksikössä toimivien ammattilaisten ajanvarauskirjoilla kolmansien varattavissa olevien kiireettömien vastaanottoaikojen mediaania. T3 mitataan eri ammattiryhmille erikseen. Laskentaan kuuluvat myös yksittäiseen ammattilaiseen kiinnittymättömät huone- tai toimijakohtaiset kiireettömät vastaanottoajat.

2. *Laskentaan kuuluvan kiireettömän ajanvarausajan määritelmä / kesto (lääkärit)*

Kiireettömän ajanvarausajan laskennallinen minimikesto on 20 min (lääkärit).

3. *Laskentaan kuuluvan kiireettömän ajanvarausajan määritelmä/kesto (hoitajat)*

Kiireettömän ajanvarausajan laskennallinen minimikesto on 30 min.

4. *Laskentaan kuuluvan kiireettömän ajanvarausajan määritelmä /kesto (fysioterapeutit)*

Kiireettömän ajanvarausajan laskennallinen minimikesto on 30 min.

5. *Minimityöaika/viikko laskentaan mukaan otettavilla ammattilaisilla*

Osa kiireetöntä vastaanottotoimintaa pitävistä ammattilaisista pitää vastaanottoa satunnaisesti tai vain muutamia tunteja viikossa muiden tehtävien ohella. Näiden ammattilaisten ajanvarausaikojen sisällyttäminen yksikön T3-luvun mediaaniin vaikuttaa kokonaislukua merkittävästi heikentävästi. Asian selkeyttämiseksi suositellaan, että T3-aikalaskentaan sisällytetään kaikki säännöllisesti viikoittain vastaanottotoimintaa pitävät ammattilaiset, vaikka vastaanottoaikoja olisi vain vähän. Säännöllisesti viikoittain vastaanottoa pitäväksi ammattilaiseksi tulkitaan työntekijä, jolla on viikoittain vähintään kolme kiireetöntä vastaanottoaika. Satunnaisesti vastaanottotoimintaa pitävien ammattilaisten sisällyttäminen T3-ajan piiriin on harkittava tapauskohtaisesti.

6. *Kiireettömäksi luokiteltu etävastaanotto*

Laskentaan kuuluvat myös kohdissa 2 – 4 kuvattujen määritelmien mukaiset etävastaanottoajat.

7. *Laskentaan mukaan otettavat päivät*

Laskentaan kuuluvat kaikki viikonpäivät, mukaan lukien viikonloput ja juhlapyhät.

8. Terveyskeskuksen erikoislääkärivastaanotot

Terveyskeskuksen tiloissa/yhteydessä lähetteellä toimivien erikoislääkäripoliklinikoiden kiireetöntä ajanvaraustoimintaa ei lasketa toimintayksikön vastaanottopalveluiden T3-laskentaan mukaan. Jos T3-aikaa halutaan seurata erikoislääkärivastaanottojen osalta, lasketaan se jokaisen erikoisalakohtaisen vastaanoton osalta erikseen.

9. Walk-in-klinikat

Tilanteessa, jossa koko kysyntään vastataan reaaliaikaisesti potilaan ottaessa yhteyttä, T3 on käytännössä nolla eli sen laskeminen ei tuota lisäarvoa ($T3=0$) ja tämän vuoksi walk-in-klinikan vastaanottoajat eivät kuulu T3-laskennan piiriin.

Koska kuitenkin jo ensimmäisestä kontaktista alkava hoito on yleistymässä, suositellaan hoitoon pääsyn kokonaiskuvan saamiseksi seuraamaan, miten suuri osa kaikista kiireettömistä kontakteista sisältyy T3-laskentaan ja miten suuri osa hoituu muilla tavoin (esim. walk-in) vastaanotolla.

Lisätietoja

ylilääkäri Anu Niemi, THL
anu.niemi@thl.fi

Hyvä vastaanotto -hankkeen hankejohtaja Tuula Heinänen
tuula.heinanen@espoo.fi

Hyvä vastaanotto -hankkeen projektipäällikkö Jussi Malinen
(nykyään Siun soten palvelujohtaja, vastaanotto- ja kuntoutuspalvelut)
jussi.malinen@siunsote.fi